

על יחיד ומיוחד
על עשר מיליון
על עשר מיליון

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר
על פרשת השבוע

פרשת בא
תשפ"ד
גליון 370

נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלוס ב"ר עזרא
מור"א אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
ר' זאב ב"ר משה חיים
רבי יוסף ב"ר מרדכי גרשון ב"ר יצחק
אשר בן יעקב משבטו קה
הרה"ק רבי אברהם ב"ר אלכסנדר הכהן
הרה"ק רבי משה יהודה לייב ב"ר יעקב
הרה"ק רבי יהודה אריה לייב ב"ר אברהם
מרדכי
הרה"ק רבי יצחק מקאליש ב"ר אהרן אריה
מפרעמישלאן
הרה"ק רבי חיים צבי ב"ר חנניא יו"ט ליפא
הרה"ק רבי ישראל חריף ב"ר שלמה
הרה"ק רבי דוד מלעלוב ב"ר שלמה
הרה"ק רבי יוסף יוסקא הלוי מנאסי ב"ר אריה
לייב מוואלטיסק
רבי ישראל יעקב ב"ר מנחם מענדל וב
הרה"ק רבי ראובן הלוי ב"ר יעקב הרוויץ

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"למען שתי אתי אלה בקרב" (י', א')

על ברית מילה כנודע וכן סכום גמטריא קטנה של שתי עולה שמונה הרומו על שמונת ימי מילה המורה על אות ברית קודש ועוד שתי ר"ת יום שביעי תשמור רמו לשבת קודש, שתי תפילין יניח היינו אחת ביד ואחת בראש רמו לתפילין, יום שמיני תמול רמו לברית המילה כל הנ"ל מלמד אותנו כי אם נשמור את האותות שנתן הקב"ה לנו אין לנו לחשוש מאותות השמים המסמלים פורענות הבאה לעולם ל"ע כמו שכתוב רש"י (בראשית א', י"ד) "והיו לאתת - כשהמאורות לוקין סימן רע הוא לעולם, שנאמר (ירמיה ב', י) מאותות השמים אל תחתו, בעשותכם רצון הקדוש ברוך הוא אין אתם צריכין לדאג מן הפרענות"

ניתן לפרש בס"ד כי הכתוב רומז על שתי אותות הנזכרות בפרשה זו והם אות התפילין ואות ברית מילה וכך כותב רש"י (י"ב, ו') לענין מצוות המילה בפרשה "היה ר' מתיא בן חרש אומר הרי הוא אומר (יחזקאל טז ח) ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דדים, הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בני ולא היו בידם מצוות להתעסק בהם כדי שיגאלו, שנאמר (שם ז) ואת ערום ועריה, ונתן להם שתי מצוות דם פסח ודם מילה, שמו באותו הלילה, שנאמר (שם ו) מתבוססת בדמיק, בשני דמים, ואומר (זכריה ט יא) גם את דם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו" עכ"ל עוד נוסף בס"ד במילה שתי רמוזים כל האותות שהקב"ה נתן לעם ישראל ש שבת ת תפילין י יסוד המורה

וּלְמַעַן תִּסְפֹּר בְּאַזְנֵי בְנֶךָ וּבֶן בְּנֶךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת אֲתֵנִי אֲשֶׁר שָׁמְתִי בָּם וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי ה' (י', ב')

לא יבול" לאור דברי קודשם ולאור הגמרא בסוכה יוצא כי כאשר מספרים סיפור נכנס כוח במילים ובאותיות לעורר את אותה הכוח הרוחני הטמון בסיפור שיעפעל על מספר הסיפור ושומעיו על כן כאשר אדם מספר סיפור מצדיק זה מבגיר אצלו את האמונה בבורא עולם בחינת ויאמינו בה' ובמשה עבדו כי כל מעשיו ופעולותיו של הצדיק הם רק להגדיל את כבוד ה' בעולם ואם מגיע לאמונה בקב"ה בוודאי שלא יעשה שקר בנפשו ולא ישמור תורתו אלא אדרבא יתחוק ע"י אמונה זו בלימוד התורה ובשמירת המצוות ובוודאי ובוודאי שעי" הנ"ל יזכה שהקב"ה ירעיף עליו את כל ההשפעות הטובות בבריאות פרנסה ונחת מכל יוצאי הלציו ועוד כהנה וכהנה ועיין עוד בזה (חוק לישראל יום שלישי) איוו שמחה גדולה יש בשמים כאשר יהודי מספר מניסים שעשה לו הקב"ה שעי" כך מראה את אמונתו בקב"ה ונראה לי כי זה הרמז בסיפור במוצאי שבת כי רגע לפני שהאדם יוצא לששת ימי המעשה הוא צריך להיזכר כי יש בורא לעולם והוא זה שמנהיג אותו וחי'ו שהאדם לא יחשוב כוחו ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה ואז גם בנקל ישא ויתן באמונה כי יודע הוא כי יש מנהיג לבירה וגם יקבע לו עיתים לתורה וכו' ועי' כך יזכה שפרנסתו תהיה מצויה לו בשפע ואין יגיע לכך ע"י סיפור מצדיקים והיות ולבעש"ט יש קשר לדוד המלך נהגו לספר בסעודה רביעית שהיא כנגד דוד המלך מלכא משיחא סיפור מהבעש"ט דייקא ויש בכך עוד טעמים נשגבים וכן כתוב בספרים הקדושים אם אדם רוצה להתחזק באמונה יקרא סיפורי צדיקים ע"י כך יזכה לאמונה גם בקב"ה

מובא בספר סגולות ישראל סגולה לפרנסה וכך נכתב שם "כתב בספר באר מים בשם רב קדוש אחד ז"ל לספר בכל מוצאי שבת קודש איהו עובדא מרבינו הקדוש והתורה משיח ה' מרן הבעל שם טוב זי"ע והוא סגולה גדולה לפרנסה בדוק ומנוסה" עוד ידוע מה שמוכא בשם רבי נחמן מברסלב זי"ע שהעולם אומרים סיפורים עוזרים להירדם אך אני אומר שסיפורים עוזרים להתעורר וכוונתו להתעוררות רוחנית לאור האמור כדאי לברר מהו כוחו של הסיפור ובפרט סיפור מצדיקי האמת כשמספרים אותו וזוכים לדברים נפלאים ביותר על כוחו של הסיפור כותב בעל הנועם אלימלך (פרשת בא) ולמען תספר באוני בנך היות כשהקב"ה ברחמי עושה נס לישראל פעם אחת ונוקם להם מאויביהם אז נתעוררו הרחמים ומועיל אפילו לעתיד בכל דור כשישראל צריכין להנקם מאיזה שונא העומד עליהם להכבידם בעול שררה או מלך אז הקב"ה עושה נקמה בו כיון שכבר נתעוררו אותן הרחמים בענין כזה והוא ולמען תספר וכו' אשר התעללתי במצרים וכשתספרו זאת תעוררו אותם הרחמים וינקם לכם מאויביכם לבל יוכלו להיצר לכם כלל והבן" ועוד מובא בספר זאת זכרון מהחזוה מלובלין זי"ע "ולמען תספר פרשנו כי שמעתי מהרב מזלאתשוב שיחיה שבאותיות של רפואה יש החיות של רפואה כי כל התורה היא שמותיה יתברך והתורה היא אותיות וכן ביוצא בזה וזה למען תספר וכו' וידעתם ע"י זה נמי כי אני ה' כי יתמשכו ע"י הסיפור בהאותיות שורש של גאולה והצלה ורכוש נסים ונפלאות וזה וידעתם כי אני ה' עכ"ל וידוע כי כל מעשיהם ודבריהם של הצדיקים הם בחינת תורה כמו שמוכא במסכת סוכה (כ"א, ע"ב) כי הא דאמר רב אחא בר אדא ואמרי לה אמר רב אחא בר אדא אמר רב המנונא אמר רב מנין שאפילו שיחת תלמידי חכמים צריכה לימוד שנאמר "ועלהו

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנַעֲרֵינוּ וּבְקַנְיָנוּ נִלְךָ בְּקַנְיָנוּ וּבְכַנּוּתָנוּ בְּצֹאֲנֵנוּ וּבְבִקְרָנוּ נִלְךָ פִּי חַג ה' לָנוּ" (י', ט')

"כאשר אשלח אתכם ואת טפכם. אף כי אשלח גם את הצאן ואת הבקר כאשר אמרתם" ואם תשאל אותי מניין לי שכולם יקבלו על עצמם את התורה עונה לו משה שמילא הקב"ה יכפה עלינו הר כגיגית וכולם יקבלו את התורה זהו שנאמר חג ה' לנו חג כמו חג עוגה מסביבנו כאשר יכפה עלינו הר כגיגית על מנת שנקבל כולנו את התורה ובמסכת שבת מפרש רש"י יגיגית "מיכל גדול ועגול שמטילין בה שבר" ועל זה מסיימת המשנה בסוטה ועל מי יש לנו להשען על אבינו שבשמים והבן

כאשר משה מבקש מפרעה להוציא את בני" לעבוד את הקב"ה שואל אותו פרעה מי ומי החולכים היינו רוצה לרמוז לו שאולי ישנם אנשים שלא ירצו לקבל את התורה ולא ילכו בדרך ה' כמו שמוכא שיקרה בזמן עקבתא דמשיחא במשנה סוטה (ט, טו) "נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים בן מנבל אב בת קמה באמה" ולכן אין צורך שיצאו ממצרים על זאת עונה לו משה כולם יוצאים כל סוגי האנשים ולכן מפרט לו משה רבינו את הנערים הזקנים הבנים הבנות הצאן והבקר שגם הם רומזים על בני אדם שונים כמו שמביא רש"י בפס' הבא

"דַּבְּרוּ אֶל כָּל עַדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיְקַח לָהֶם אִישׁ שֶׁהָ לְבֵית אָבִתָּה שֶׁהָ לְפִית" (י"ב, ג')

כותב בעל המשנה ברורה זי"ע (אורח חיים סימן ת"ל) בטעם מדוע נקראת שבת שלפני פסח שבת הגדול ואומר "מפני הנס - שבשנה שיצאו ממצרים היה עשרה בניסן ביום שבת, ולקחו כל אחד מישראל שה לפסחו וקשרו בכרעי המטה כמו שכתוב "בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבותו וגו'" והמצרים ראו זה ושאלום למה זה לכם, והשיבו לשוחטו לשם פסח במצות ה' עלינו והיו שנייהם קהות על ששוחטין את אלהיהם ולא היו רשאים לומר להם דבר. ומפני שאז

היה עשירי בחודש בשבת, על כן קבעו לקרות שבת שלפני הפסח לעולם – שבת הגדול" ונשאלת השאלה מדוע קשרו את השנה דווקא למיטה ודווקא מצויין שקשרו את השנה לכרעי המיטה שהם העמודים המחזיקים את המיטה וניתן לתרץ לעני"ד בס"ד כי הדבר בא לרמוז בזכות מה נגאלו אבותינו ממצרים בזכות שמירת היסוד והעמדת זרע קודש וזהו מה שנרמז בכרעי המיטה דייקא והכן

"וְבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם פֶּלַח מְלֶאכֶה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם אִךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבָדוּ יַעֲשֶׂה לָכֶם" (י"ב, ט"ז)

ידוע שלא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא כדי שיעסקו בתורה וזה מה שנרמז כאן מקרא קדש דהיינו שיש לקרוא וללמוד במקראי הקדש שהם הספרים הקדושים וזהו שנאמר אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם רמז לאוכל של הנפש היינו לימוד התורה היינו שיש לעסוק בתורה ביתר שאת בימים אלו

"וַיִּקָּם פְּרַעֲהוּ לַיְלִילָה הוּא וְכָל עַבְדָּיו וְכָל מִצְרַיִם וְהָיָה צַעֲקָה גְדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין שָׁם מוֹת" (י"ב, ל')

רש"י – הוא. תחלה ואחר כך עבדיו, מלמד שהיה הוא מחזור על בתי עבדיו ומעמידן ניתן לשים לב שמה שנאמר וה' הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה ורש"י הקדוש אומר שמדובר על פרעה עצמו שהוא ממש קיבל מכות ולכן קם באמצע הלילה להעיר את עבדיו שאם מצרים היו שמים לב שמתים להם הבכורות מדוע היה צריך פרעה להעיר את כולם אלא פרעה עצמו היה היחיד ששם לב שמשוה קורה כיוון שהוא בעצמו היה בכור ולכן היה הוא צריך להעיר את כולם ואז כולם שמו לב באמת שכל הבכורות מתו ולכן אח"כ נאמר ותהי צעקה גדולה וזה גם הדיוק בדברי רש"י שאמר שפרעה קם באמצע הלילה ולא קימה רגילה כי הוא היחיד ששם לב שמשוה קורה בזמן שכל שאר הבכורות שקבלו מכות מאת ה' יתברך מתו מיד

משנת הצדיק – הרב רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל זי"ע – י' שבט

הרב רחמים חי חויתה היה ראש ישיבה ודיין אב בית דין ורבה הראשי של ג'רבה בתוניסיה תלמידו המובהק וממשיך דרכו של הרב כלפון משה הכהן. לאחר שעלה הרב לארץ ישראל כיהן כרב המושב ברכיה שבדרום

הרב הכהן נולד בג'רבה לרב חנינא ולגדולה, מצד אביו דור שביעי לרב מרדכי הכהן, שהיה דיין בג'רבה, ומצד אמו צאצא של הרב שאול הכהן. בצעירותו התחנך מפי אביו, ובהמשך אצל הרב דוד (דודו) הכהן בשנת 1916 החל ללמוד אצל הרב כלפון משה הכהן. בשנת 1919 נסע לטיפול בתוניס לאחר שחלה בעיניו, שם למד ערבית וצרפתית, והוסמך לשחיטה ובדיקה. על תעודת ההסמכה חתומים הרב אברהם בלעיש, הרב דוד כטורזה, הרב ישועה אלמליח, הרב ישראל זיתון והרב משה שתרנג. בשנת 1920 החל לשמש כסופר בית הדין בג'רבה, ובאותה השנה נשא לאשה את סעדו. בשנת 1921 החל לשמש כמורה לתלמידים, ובשנת 1925 החל לשמש כראש ישיבה ששכנה בבית כנסת מקומי בג'רבה. מדי יום שישי היה לומד את תורת הקבלה יחד עם רבנים נוספים בבית כנסת מקומי, ביניהם הרב מצליח מאזוז והרב רפאל כדיר צבאן, היה מתכתב רבות בנושאי קבלה עם הרב עובדיה הדאיה מארץ ישראל.

במשך חייו סבל ממחלות שונות ובעיקר משיגרון וממחלת עיניים, ונאלץ לעבור טיפולים שונים, רובם ללא הצלחה. בשנת 1929 נסע בפעם השנייה לטיפול במחלותיו בתוניס, ופעם נוספת בשנת 1934 בסוף שנת 1951 עלתה משפחתו לישראל, כשבכוונתו לעלות גם הוא מספר חודשים אחריהם. בחורף של שנת 1952 חלה שוב ורותק למיטה, ובקיץ של אותה השנה נסע שוב לתוניס לצורך טיפולים, ושהה שם במשך כשנה. מתוניס נסע לכפר "חמאם אליף" בו היו מעיינות מרפא, ואשתו חזרה מישראל כדי לשהות לצידו. בשנת 1954 נסע בטיסה לצרפת ומשם נסע בהפלגה לנמל חיפה בישראל, והשתכן במושב ברכיה הסמוך לאשקלון, שם מונה לרב המושב. לאחר פטירת רבו, משה כלפון הכהן, נחשב לרבם של יוצאי ג'רבה בישראל ובתפוצות. בזמנו אף הוצע לרב להיות הראשון לציון אך הוא סרב עוד מילדותו נודע הרב בגודל שקידתו והתמדתו בתורה כפי המובא בסיפור הבא: חצות לילה השעון שעל הקיר בבית משפחת כהן מורה על השעה שתיים עשרה האב ר' חנינא מרים את עיניו מספרו ורואה מן הצד את בנו שוקד עדיין על תלמודו לאור הנר ולבו מתמלא שמחה על האוצר היקר שזיכהו הקב"ה, מביט האב בבנו בחמלה הלא כל היום לא נח הבן כלל אך לא נתן האב להרהורים אלו להמשיך זמן רב הוא ניגש לבנו ולחש באזנו בני יקירי הלא למדת כל היום חצי הלילה ללא הפסקה עתה הגיע הזמן ללכת לישון ולנוח לבריאות גופך כדי שתוכל מעט להחליף כוחות חודשים לעבודתו יתברך. הנער חויתה השקדן ידע והבין את כאבו של אביו אך הרגיש שפשוט אינו יכול להתנתק מהגמרא הקדושה ולכן הפציר באביו אנה אבי היקר הנה אני עומד לסיים את הסוגיא תן לי עוד כמה דקות לסיימה כדי שלא אפסיק באמצע עניין בראות אביו את גודל שקידתו הבין לנפשו של הנער ובלב מלא שמחה נתן לבנו עוד פרק זמן ללמוד, אך לאחר זמן מה שוב ניגש אליו ואמר תדע בני כל זמן שאין אתה הולך לישון גם אני אינני יכול לתת תנומה לעפעפי על כן בוא ונלך שנינו לנוח וכשראה הנער חויתה שאביו מתעכב בגללו סגר את הגמרא ונשקה קרא קריאת שמע על המיטה כיבה את הנר ועלה על יצועו אך אל לנו לחשוב שרבי רחמים חי חויתה היה פשוט נרדם אלא הוא חיבה שאביו ירדם ואז קם בחשאי והדליק את הנר ושב ללימודו ביתר שאת עד השעות הקטנות של הלילה זה היה סדר יומו של רבי רחמים חי חויתה רק תורה רוב שעות היום בשקידה עצומה בתורת ה' תמימה

מין הרב עובדיה יוסף זי"ע התבטא עליו וקראו מין פאר הדור והדרו ואף ביקש כי יתלו תמונה של הרב בחדרו הפרטי היה ידוע בקרב האנשים כי לרבי רחמים הצדיק יש רוח הקודש. מסופר מעשה שהיה על ילדה קטנה אשר נעלמה ממושב סמוך למושב ברכיה, בו כיהן הרב. לאחר ניסיונות וחיפושים מייגעים של המשטרה, המשפחה ותושבי היישוב – החליטו המשפחה לפנות אל רבי רחמים חי חויתה הכהן לקבלת עצה משפחתה של הילדה הגיעה אל ביתו של הרב, וסיפרו לו על הילדה. הרב השיב למשפחה בנחישות רבה: "מהרו אל פרדס פלוני בסמוך לכאן שם תמצאו את הילדה. אבל תזדרזו מהר מהר, לפני שחלילה תאחרו את המועד". ואכן המשטרה ומשפחתה של הילדה הגיעו אל הפרדס המדובר, שם מצאו את הילדה קשורה בחבלים לאחד העצים. כוחות הביטחון שחררו את הילדה הכבולה, אשר החלה לבכות ולזעוק. הילדה סיפרה כי מחבלים ערבים חטפו אותה, וקשרו אותה לעץ הזה. היא אמרה כי הם הבטיחו לחסל אותה עוד כמה דקות: "אם הייתם באים עוד דקה הייתם מאחרים את המועד

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

יקר מפז – הרה"ק רבי ישראל מקוזניץ

"וְאִם יַמְעַט הַבַּיִת מְהִיֵּת מוֹשֶׁה וְלִקַּח הוּא וְשָׂכְנוּ הַקָּרֵב אֶל בֵּיתוֹ בְּמִקְוֵת נְפֹשׁוֹת אִישׁ לְפִי אֶכְלוּ תְּכַסּוּ עַל הַשָּׂה" (י"ב, ד')

דברו אל כל עדת בני ישראל בעשור וגו' רצה לומר "דברו" הוא מלשון מלכות כמו "דבר אחד לדור" (סנהדרין ח) מפני שמידת מלכות הוא שגור ועבדיו מקיימים דבריו שהעם אינם יודעים מה שהמלך חפץ רק אם מדבר אליהם מה חפץ ולכן נקרא "דבר אחד" ולזה עתה שהתחיל הגאולה ונתגלה מלכותו התחיל הקב"ה לדבר להם המצוות לזה "דברו" הוא מידת מלכות ואם ימעט הבית מהיות משה – ר"ל מי שאינו במדרגה זו שיוכל בעצמו להמשיך הקדושה עליו ולקח הוא ושכנו – ר"ל שהתחבר את עצמו אל צדיקים כי שכן הוא הצדיק כדכתיב (משלי כ"ז, י') "טוב שכן קרוב מאח רחוק" היינו הצדיק מחמת שקרוב לבורא ב"ה ושוכן אצלו

סגולה לפרנסה – תפילין

"וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן יְהִיֶּה תוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיַד חֻזְקָה הוֹצֵאָךְ ה' מִמִּצְרַיִם" (י"ג, ט')

והיו לך לאות מלשון סימן על ירך כמו לידך לצידך שע"י כך תדע את מקומך בעולם ועד איפה תחום מקומך וכן מה צריך להיות לידך ומה לא בחינת הרחק משכן רע ואל התחבר לרשע כי ראית מה למדת כאשר היית שכן של המצרים הרשעים וכן כותב דוד המלך בתהילים ק"א לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה דובר שקרים לא יכון לנגד עיני שזה לזיכרון בין עיניך היינו שע"י הנחת התפילין יזכור כי יש מנהיג ובורא לעולם והכל מושגח בפרטיות ויש יכולת בידי הבורא יתברך לעשות הכל ולכן יש לשעבד את כל הכוחות הן הגשמיות שביד והן הרוחניות שבראש לעבודתו יתברך ולא יעשה דברים לא כשרים כדי לנסות לזכות במה שלא שלו ועי"ז יזכה שיתקיים בו המקרא שנאמר על מניח התפילין ויראו ממך היינו שלא יקרבו אל מקומך כל המפריעים המקטרגים ותקבל את מה ששלך בנקל ובלי טרחה רבה